

పదేండ్లలో పది జిల్లాలకూ నీళ్లు

తెలంగాణ జలబాంధారం.. మల్లన్నసాగరం

ఉమ్మడి

నా తెలంగాణ కోటి ఎకరాల మాగాణం

- 2014-15నాటికి**
- అప్పటి ప్రభుత్వాలు సాగు నీరందించాలని ప్రతిపాదించిన భూమి: 56 లక్షల ఎకరాలు
 - సాగు నీరున్నది: 22.76 లక్షల ఎకరాలు
 - అందులో వరి సాగు: 22 శాతం
 - రాష్ట్రం ఏర్పడేనాటికి ధాన్యం దిగుబడి: కేవలం 68 లక్షల టన్నులు
-
- 2014-2022 వరకు..**
- సాగునీరువ్వాలని కేసీఆర్ ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా పెట్టుకున్న భూమి: **1.25 కోట్ల ఎకరాలు**
 - సాధించిన ఆయకట్టు: **1.12 కోట్ల ఎకరాలు**
 - 2022 వరకు పెండింగ్ ప్రాజెక్టుల పూర్తి, నూతన ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం ద్వారా కొత్తగా సాగులోకి వచ్చిన భూమి: **17.23 లక్షల ఎకరాలు**
 - స్థిరీకరించిన ఆయకట్టు: **16.17 లక్షల ఎకరాలు**
 - మిషన్ కాకతీయ ద్వారా చెరువుల కింద స్థిరీకరించిన పంట భూమి: **15.05 లక్షల ఎకరాలు**
 - చిన్న చెరువుల కింద కొత్తగా సాగులోకి వచ్చినది: **1.58 లక్షల ఎకరాలు**
 - చిన్న చెరువుల కింద స్థిరీకరించినది: **27,500 ఎకరాలు**
 - కేసీఆర్ ప్రభుత్వం వేదేండ్ల వ్యవధిలో సాధించిన మొత్తం ఆయకట్టు: **75.10 లక్షల ఎకరాలు**
 - ఇవికాక (జి.జి.బి.సి.కింద 1.5 ఎకరాల లెక్కన) 30 లక్షల బోర్ల కింద సాగువుతున్న భూమి: **45 లక్షల ఎకరాలు**
 - తెలంగాణలో నివసించే భూమిలో వరి సాగు వాటా: **63 శాతం**
 - ప్రస్తుతం తెలంగాణలో ఉత్పత్తి అవుతున్న ధాన్యం: **3.50 కోట్ల మెట్రిక్ టన్నులు**

గోదావరి.. కృష్ణమ్మ.. తుంగభద్ర జీవనదులు.. మానేరు.. ఆకేరు.. మున్నేరు ఊరూరికి వాగులు.. కాకతీయులు నిర్మించిన సముద్రాల్లాంటి తటాకాలు.. అయినా నదిగట్టునున్న మడిశెల్వనే తడవదు. పల్లె గొంతు తడవనే తడవదు. అయితే పూనిదంటే మొగులును చూడక తప్పదు.

ఇదీ 60 ఏండ్ల తెలంగాణం. కాంగ్రెస్ ఏవికల పాప ఫలం.

కేసీఆర్ స్వరాష్ట్రం తెచ్చిన తర్వాత.. ముఖ్యమంత్రిగా పగ్గాలు చేపట్టిన పదేండ్లు పాలించిన తర్వాత తెలంగాణలో ఇప్పుడు ఏదిక్కు చూసినా జల రాజులే. అటు భూగర్భం నిండా జలనిధులే. స్వరాష్ట్రంలో ఏటిబడ్డనే కాదు.. తెలంగాణ నడిగడ్డపైన.. ఆదిలాబాద్ పటార్లపైన.. నల్లగొండ గుట్టలపైన.. ఖమ్మం మెట్టుపైన.. ఎర్ర శెల్వల్లో.. నల్ల రేగళ్లల్లో.. ఎడారి భూముల్లో.. మొత్తంగా ఉమ్మడి పది జిల్లాల్లో.. నలు మూలల్లో జలసమృద్ధి.. ఊరూరా ఊట చెలిమెలు.. ఒకనాటి కరువు నీమల్లోనూ కనుచూపుమేర పచ్చని పంటలు.. విరబూని నవ్వుతున్న పత్తిపూలు.. పాలుపోసుకుంటున్న కంకులు.. ఇదీ కేసీఆర్

ఇదీ పదేండ్ల తెలంగాణ సాధించిన జల విజయం. కేసీఆర్ జల విన్యాస ఫలం.. ఫలితం. మన తెలంగాణ కోటి ఎకరాల మాగాణం.

కేసీఆర్ వాచ్చినంక!

ఉమ్మడి ఆదిలాబాద్

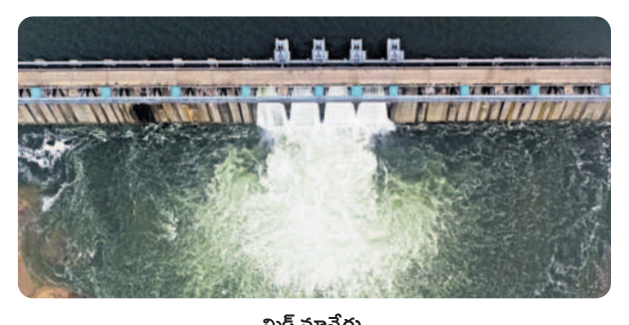

భద్రా - కొండా

2013-14 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 1,39,169 ఎకరాలకు
వరి ధాన్యం దిగుబడి: 1,51,598 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **8,00,805 లక్షల ఎకరాలకు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **8,18,215 టన్నులు**

ఉమ్మడి కరీంనగర్

మద మనేరు

2013-14 నాటికి సాగు నీరిచ్చింది: 4,63,211 ఎకరాలకు
వరి ధాన్యం దిగుబడి: 5, 59,982 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగు నీరిస్తున్నది: **12,61,214 ఎకరాలకు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **35,10,573 టన్నులు**

ఉమ్మడి ఖమ్మం

భక్త రామదాసు ప్రాజెక్టు

2013-14 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 2,53,300 ఎకరాలకు
వరి ధాన్యం దిగుబడి: 3,69,342 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **3,95,055 ఎకరాలు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **10,69,536 టన్నులు**

ఉమ్మడి నిజామాబాద్

ఎవలమ్మ పునరుద్ధక ప్రాజెక్ట్

2013-14 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 4,28,888 ఎకరాలకు
వరి ధాన్యం దిగుబడి: 2,62,787 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **10,25,232 లక్షల ఎకరాలు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **27,61,659 టన్నులు**

ఉమ్మడి వరంగల్

సమ్మక్క బాజ్

2013-14 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 4,43,123 ఎకరాలకు
నాడు వరి దిగుబడి: 5,72,942 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **8,96,789 ఎకరాలు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **25,82,372 టన్నులు**

ఉమ్మడి నల్లగొండ

పావగిరి - తిరుమల సముద్రం

2014-15 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 7,50,623 ఎకరాలకు
వరి ధాన్యం దిగుబడి: 8,20,453 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **13,42,441 ఎకరాలు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **44,60,064 టన్నులు**

ఉమ్మడి మెదక్

రంగనాయక సాగర్

2014-15 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 2,43,303 ఎకరాలకు
వరి ధాన్యం దిగుబడి: 2,39, 779 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **7,99,219 ఎకరాలు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **24,99,629 టన్నులు**

పాలముడు - రంగారెడ్డి ఎత్తిపోతల ప్రాజెక్టులో భాగంగా నిర్మించిన నాల్గవూర్ రిజర్వాయర్

ఉమ్మడి మహబూబ్ నగర్

2014-15 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 2.23 లక్షల ఎకరాలకు
వరి దిగుబడి: 2,15,022 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **9,58,681 ఎకరాలు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **19,29,743 టన్నులు**

ఉమ్మడి రంగారెడ్డి

2014-15 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 1,02,374 ఎకరాలకు
ధాన్యం దిగుబడి: 61,406 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **2,44,420 ఎకరాలు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **5,86,273 టన్నులు**

బోరుబావులే మేజర్ ప్రాజెక్టు

తెలంగాణ ఏర్పాటు నాటికి రాష్ట్రంలో మొత్తం సాగుయ్యక భూమిలో 74 శాతం మేరకు బోరుబావుల కింద ఉండేది. కాబట్టి కేవలం 15 శాతం మేరకు వ్యవసాయం కింద 11 శాతం మాత్రమే సాగుయ్యేది. సమృద్ధి పొందిన ప్రాజెక్టుల కట్టడంతో, చెరువులను విస్తరించడం మొదలుపెట్టడం ద్వారా బోరుబావుల అవసరం తగ్గిపోయింది. కేవలం కోట్లలో యావత్ తెలంగాణ వ్యవసాయం గుర్తించే స్థాయికి చేరుకుంది. పంట సమృద్ధి, వరిని కీళ్లలో బోర్లు వేయడం, నీటి టిటలేషన్ అని పిలువబడే అవసరం తగ్గిపోయింది. సమృద్ధి పొందిన ప్రాజెక్టుల కట్టడం ద్వారా సాగునీరు సులభంగా లభించింది. ఎ అల్లె రాతి మట్టంలో? ఎన్ని గంటలు ఉంటుందో? ఎప్పుడు పోతుందో? తెలియదు. రాష్ట్ర ఏర్పాటు నాటికి తెలంగాణవ్యాప్తంగా దాదాపు 20 లక్షల బోరుబావులుండగా వాటికింద సాగుయ్యడం మాత్రం 23 లక్షల ఎకరాలు మాత్రమే. అది కూడా ఎప్పుడూ స్థిరంగా ఉండక లేదు. వానలు పడినా ఎండి పోవాలివ్వక దుస్థితి.

స్వరాష్ట్రంలో నీటి కేసీఆర్ అనుమతైన మొత్తం జలనిధుల రక్షణ చెరువుల పరిరక్షణ బోరుబావుల కింద వ్యవసాయం వంతు గలూ మారాలి. మిషన్ కాకతీయ, మేన్ డ్యామ్ నిర్మాణం, ప్రాజెక్టులలో చెరువుల అవసరం తగ్గిపోయింది తెలంగాణ అంటిలా బోరుబావుల గణనీయంగా పెరిగింది. అనే మిషన్ కాకతీయ ప్రాజెక్టు ఉచితంగా 24 గంటలపాటు నాణ్యమైన కొంటును అందిస్తుంది. బోర్లు నిండుగా వాడతారు. ప్రస్తుతం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 1.10 కోట్ల ఎకరాలు సాగువుతుండగా, అందులో దాదాపు 45 లక్షల ఎకరాలు 80 లక్షల బోర్ల కింద సాగువుతున్నది.

ఉమ్మడి హైదరాబాద్

మిషన్ భగీరథ డామ్ లో వరి

ఆయకట్టు లేదు.. ప్రతిపాదిత ప్రాజెక్టు: తాగునీటి కోసం.. కాశీశ్రవణం ద్వారా హైదరాబాద్ సిటీకి 30టిఎంసీల తాగునీరు. పరిశ్రమల కోసం 16 టీఎంసీలు పూడిక తీసిన చెరువులు: 156

5

6

7

8

9

10